

ROZWÓJ KOMPETENCJI - MOTOREM ZMIANY

**Metody Grup Samokształceniowych w edukacji dorosłych w oparciu o zrealizowany projekt - rekomendacje”
II Dni Gerontologii Wrocław 18.10.2017**

Projekt „Rozwój kompetencji motorem zmiany”.

- Zrealizowany projekt Erasmus+ „Rozwój kompetencji motorem zmiany” w ramach
 - – Akcja K1-
 - Mobilność kadry edukacji dorosłych

Projekt Fundacji Aktywny Senior

- Rozpoczął się 1.06.2015 a zakończył się 31.05.2017
- Objął 30 mobilności – wyjazdów szkoleniowych,
W projekcie ogółem wzięły udział 22 osoby – kadra projektu oraz dojrzały wolontariusze- seniorzy.

Przygotowanie do wyjazdu obejmowało :
szkolenia interpersonalne i coaching indywidualny,
szkolenia tematyczne,
przygotowanie kulturowe i językowe oraz bezpośrednie
przygotowanie do wyjazdu

Dzielenie się wiedzą

- Założeniem projektu było dzielenie się zdobytą wiedzą i kompetencjami poprzez edukację w środowisku lokalnym w ramach utworzonych Grup Samokształceniowych opartych na metodzie Circle Study

Warsztaty tematyczne

- Metoda Study Circle stawia na samodzielność, odpowiedzialność, zaangażowanie.
- Podstawy teoretyczne nauczania metodą Study Circle - współczesna andragogika, oparta na teorii Malcolma Knowlesa

Metoda Malcolma Knowlesa

- Knowles opracował 4 zasady uczenia się dorosłych:
- 1. Dorośli powinni mieć **wpływ na planowanie i ocenę** swojej edukacji.
- 2. Podstawę działań edukacyjnych powinno stanowić **doświadczenie**.
- 3. Dorośli są bardziej zainteresowani uczeniem się tego, co ma **bezpośredni wpływ na ich pracę i życie osobiste**.
- 4. Kształcenie dorosłych powinno być **skoncentrowane na rozwiązywaniu problemów**, a nie na treści.

Korzyści Metody Circle Study

1. Metoda edukacji Study Circle - system uczenia się, w którym to uczący się nawzajem przejmują inicjatywę jako **współtwórcy procesu kształcenia**.
2. Jest mniej kosztowna i zasobochłonna.
3. Synergia doświadczeń uczestników kształcenia - uzyskanie wartości dodanej
4. Osobisty rozwój - jako wartość
5. „Uczymy się sami dla siebie”- motywacja
6. Sprzyja zachowaniu sprawności intelektualnej i społecznej do późnych lat życia
7. Daje oparcie w grupie – „lek” na samotność

Metoda Circle Study

- Cała grupa wspólnie **ustanawia cel** swoich spotkań (którym może być np. nauka). Wspólnym zadaniem jest także **ustalenie planu i treści spotkań** oraz **wybór materiałów pomocniczych** (np. publikacji do przeczytania). Także wszyscy **uczestnicy ustalają zasady pracy w grupie oraz są odpowiedzialni za osiągnięcie wyznaczonego celu.**

Metoda Circle Study

- **Osiągnięcie celu grupy** (np. nabycie danej umiejętności, znalezienie rozwiązania jakiegoś problemu) zależy od **aktywnego wkładu jej członków**.
- **uczestnicy Study Circle są zarówno uczniami, jak i nauczycielami**.
- Praca w ramach grup Study Circle to realizowane przez samych uczestników, według ich potrzeb i zainteresowań „poszukiwanie wiedzy”.

Metoda Circle Study

- Sprawdza się ona najlepiej przy niewielkiej liczbie (7-12) osób. Taki rozmiar grupy pozwala zachowywać nieformalną atmosferę spotkań, zwiększa poziom zaufania pomiędzy jej członkami, umożliwia swobodną wymianę poglądów i pozwala każdej osobie być aktywną.

Odpowiedzialność / zasady pracy

- Przed rozpoczęciem pracy grupa Study Circle powinna zdecydować, kto jest za co odpowiedzialny.
- wyłonienie lidera grupy
- kto jest odpowiedzialny za materiały do nauki oraz za dbanie o miejsce spotkań.
- ustalenie, w jaki sposób wszyscy przyczynią się do postępu prac i osiągnięcia zaplanowanego celu.
- Zasady uczestnictwa , nieobecność, „nadrobie materiału”,
- Powinno się także prowadzić listę obecności uczestników.
- Ważne, aby zachować dyscyplinę przychodzenia na spotkania. Frekwencja powinna być również ważną częścią oceny/ewaluacji.

Od teorii Circle Study do Grup Samokształceniowych

- Zadanie dla uczestników: dzielić się swoimi doświadczeniami i zainteresowaniami.
- Po uczestnictwie w mobilnościach – udział w kursach zagranicznych był ukierunkowany na wzmocnienie poczucia własnej wartości seniorów- wolontariuszy, zdobycie nowych perspektyw, poznanie innej kultury, motywacji do samodoskonalenia.

Grupy samokształceniowe

Powstały 4 grupy samokształceniowe:

1. Intermedia E +
2. Rękodzieła E+
3. Kulinarna E+
4. Kulturalni E+

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Poprzez upowszechnianie wiedzy:

- grupy samokształceniowe – każdy ma potencjał, aby dzielić się nową wiedzą i umiejętnościami.

Spotkania takie umożliwią wymianę doświadczenia i wiedzy wewnątrz organizacji i wpływają na zwiększenie kompetencji kadry, edukatorów i wolontariuszy oraz innych zainteresowanych osób.

Innowacyjność metody grup samokształceniowych

„Udało nam się wyzwolić w tych osobach gotowość do podejmowania zmian życiowych i ciągłego uczenia się, doświadczania świata w całej jego różnorodności kulturowej(...) Na uwagę zasługuje wdrożenie niezwykle skutecznego modelu Davida Kolba. Nasi uczestnicy najpierw doświadczali samych siebie, wyciągali wnioski, teoretyzowali nt. własnej działalności w obrębie grup samokształceniowych, a następnie przechodzili przez kolejne kroki „instruktażu” (szkolenia, warsztaty), by wreszcie utrwalić nowe sposoby własnego działania i egzystencji społecznej. Podejście Kolbowskie stwarza szansę na utrwalenie tych rezultatów, gdyż zmieniło postrzeganie społeczne beneficjentów i spowodowało, że stworzyli nowe schematy działania. Działania bardziej świadomego, nastawionego na samorealizację i poczucie satysfakcji osobistej oraz społecznej.”

dr Agnieszka Piasecka- Robak ekspert ds. walidacji kompetencji

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Zakład Nauk Ekonomicznych i Społecznych

Rekomendacje

1. Grupy samokształceniowe są alternatywą dla grup senioralnych jako sposób na utrzymanie aktywności społecznej seniorów.

Dojrzały wolontariusze - seniorzy określają własny cel i priorytety, tworzą harmonogram spotkań, dobierają materiały i środki i dogodnie miejsce spotkań grupy.

Potrzebują wsparcia facylitatora / osoby, która pomoże wybrać rozwiązanie w pierwszym etapie działania grupy i będzie jej towarzyszyć na kolejnych etapach.

Rekomendacje

2. Ważna pomoc instytucji i/lub organizacji senioralnych
Wsparcie instytucjonalne nie powinno zabierać inicjatywy seniorom, lecz nakierować na wspólne działanie, umożliwiać i dawać przestrzeń do tworzenia się takich grup (aktywizacja działań z trybu BIORCY na DAWCĘ).

MOTYWACJA - PRZESTRZEŃ - TOWARZYSZENIE

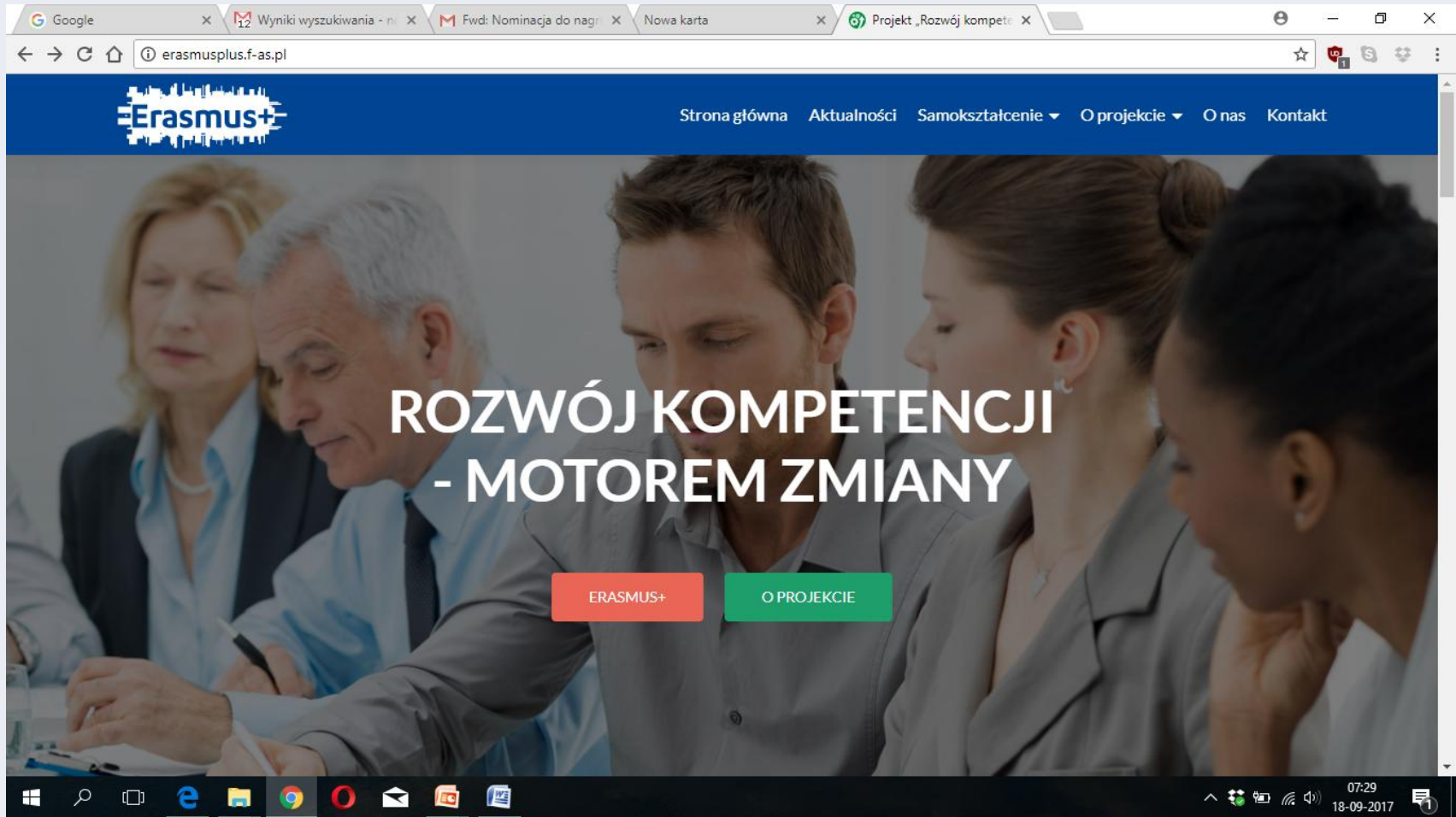
REKOMENDACJE

- 3. Istotną sprawą są szkolenia wprowadzające z zakresu kompetencji miękkich, które podnoszą u dojrzałych wolontariuszy- seniorów poczucie własnej wartości i możliwość „sprawstwa” tj. podmiotowości w działaniu. Pomagają w również w określeniu ról w zespole, odkrywają liderów „w uśpieniu”, którzy są istotnym „kołem zamachowym” w działaniu grup samokształceniowych.

Podsumowanie

Upowszechnienie działania grup samokształceniowych i tej formy uczenia się przez całe życie pozwoli na utrzymanie w możliwie dobrej kondycji społeczeństwa 50+ , 60+... .

Strona Projektu

Metoda grup samkosztaleniowych w edukacji dorosłych

Dziękuję za uwagę

mgr Iwona Nowińska - kierownik projektu

nowinska.iwona1@gmail.com

i.nowinska@f-as.pl

Metoda grup Study Circle

- Bibliografia:
- „Study Circle. Szwedzka metoda edukacji dorosłych” : Agnieszka Kłujso, Sonia Lenarczyk, Piotr Masłowski, Emil Nagalewski, Ewa Zielińska-Chmielewska Ewa Zimny, wyd. Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, Rybnik, 2014.
<http://www.studycircle.pl/blog/zobacz/Poznaj-nowoczesne-metody-aktywizacji-spolecznej-2014>

Jak udział w mobilności i w kursie wpłynął na moje umiejętności i motywację do dalszego uczenia się ?

- Chcę być samodzielna a zarazem pomocna grupie. Okazuje się, że każdy cel można osiągnąć wiedząc jak się do tego zabrać. Możliwość osiągnięcia celu już zachęca do podjęcia działań. Właśnie tego się nauczyłam.
 - Jeśli wiem, co potrafię i znam potrzeby grupy, nawzajem możemy być sobie pomocni. To ważne umieć czuć, że możesz na innych liczyć. Nieznane sobie osoby poznały się od kuchni i odkryły swoje wnętrze/szuflady. To były piękne wspólne chwile.
- Ania

„Wpływ działania w Grupie Samokształceniowej”

- „Dla mnie uczestnictwo w Projekcie było czymś zupełnie nowym.
- 1. Nie myślałam wcześniej, że mogę pracować jako WOLONTARIUSZ - sama nie podjęłabym takiej decyzji.
- 2. Utworzenie GRUPY SAMOKSZTAŁCENIOWEJ, to kolejne wezwanie.
- Początkowo sama nie wierzyłam w powodzenie, bo nie było łatwo zachęcić grupę osób, które regularnie będą chętne do wyjścia do kina czy na inne kulturalne spotkania.
- 3. Uczestnictwo w kursie, który odbywał się na Cyprze to z kolei nauczyło mnie innego wewnętrznego odkrywania swoich umiejętności i ocenianie siebie, radzenia sobie z emocjami, oraz bardziej analitycznego postrzegania innych. Nie miałam wcześniej możliwości rozwoju psychologicznego, który jest tak potrzebny do właściwego funkcjonowania.”
- Wanda

Wpływ działania w Grupach Samokształceniowych

- „Uczestniczenie w zajęciach Grup Samokształceniowych była doskonałą okazją do poszerzenia swojej wiedzy i kompetencji jak również korzystania z doświadczenia i umiejętności innych uczestników projektu. Uczestnicy projektu mogli wykonywać coś, co lubią, dzięki czemu rosło nasze zadowolenie z wykonywanych czynności.
- Wzmocniło wiarę we własne możliwości. Utrzymywanie dobrych relacji międzyludzkich i przyjaznej atmosfery.
- Uważam, że rozwój osobisty to przede wszystkim działania mające na celu rozwijanie nas samych. Dążenie do tego, żeby być lepszymi np. pod względem emocjonalnym. Zdobywanie nowej wiedzy. Budowanie poczucia własnej wartości – odkrywanie i rozwój swoich zalet i mocnych stron a także praca nad niwelowaniem wad i słabości. Uważam że dzięki projektowi to osiągnęłam.”
- Hanna

Wpływ działania w Grupach Samokształceniowych

- **Czy uczestnictwo w projekcie zmotywowało Was do nowych aktywności?**
- „Tak – dalsze doksztalcanie, zdobywanie wiedzy i poszerzanie swoich horyzontów.”
-
- **Czy jesteście bardziej świadomi swoich możliwości i kompetencji?**
- „Tak - między innymi umiejętność rozwiązywania problemów, współpracy z innymi.”
- Hanna

Wpływ działania w Grupie Samokształceniowej

- „Uczestnictwo w programie, a szczególnie w Grupie Samokształceniowej Kulturalni E+ oraz różnych szkoleniach, które udało się zrealizować podczas wielu spotkań umożliwiło mi podjęcie walki z samą sobą. Mam tu na myśli pokonanie własnych ograniczeń, tj. strachu przed występowaniem, a nawet stresu, ponieważ pokazy filmów okazały się „kulturalnym lekarstwem”.
- Poznałam nowe osoby oraz udało nam się zawiązać przyjaźnie, które wiążę pielęgnujemy. Te spotkania sprawiły, że powstają wśród nas nowe inicjatywy i aktywizacje (wyjazdy, wycieczki krajoznawcze).
- Jestem doskonałym przykładem na to, że umiejętności można zdobywać w każdym wieku. Udało mi się opanować obsługę komputera oraz Internetu, a dzięki odpowiedzialności za grupę Kulturalni E+, której jestem liderką, zaczęłam pisać recenzje z filmów, które oglądaliśmy. To wzmocniło moją pewność siebie oraz poczucie wartości. Okazało się, że jestem w tym całkiem dobra. Moje recenzje można przeczytać na naszej stronie www i bardzo się cieszę, że podjęłam się tego zadania. ”
- Irena

Wpływ działania w Grupie Samokształceniowej

- „Mamy swoją grupkę osób z którymi spotykamy się nie tylko w kinie, ale korzystamy z różnych wydarzeń kulturalnych, np. chętnie wybieramy się do IMPARTU i jesteśmy wolontariuszkami w Narodowym Forum Muzyki. Dzięki wolontariatowi odkryłam muzykę świata oraz muzykę poważną i udowodniłam sobie, że jeszcze mogę pracować dla innych, pomimo moich licznych słabości zdrowotnych.”
- Irena

Wpływ Grup Samokształcenia

„(...)Wreszcie ugruntowanie dydaktycznych umiejętności dzielenia się z innymi nabytą wiedzą poprzez współprowadzenie Grupy samokształceniowej Inter-Media. Mam tu na myśli prezentacje sprawozdawcze z pobytu w Hiszpanii oraz ewaluacyjne rozpowszechnianie idei samokształcenia podczas Dolnosląskiego Forum Wolontariatu i okresowych walnych spotkaniach projektowych i innych wydarzeń. Zresztą Grupa samokształceniowa Inter-Media to oddzielny rozdział. Współprowadzenie, obsługa organizacyjna sprawiła mi wiele satysfakcji.

- Dzieliłem się pomysłami wiedzą w prowadzeniu tej grupy z koleżanką współliderką Haliną. Jednak najwyższą satysfakcję sprawiła mi obserwacja i osiągnięte wyniki beneficjentek-seniorek, którym pomogliśmy w porządkowaniu wiedzy informatycznej, praktycznemu nabyciu umiejętności posługiwania się i wykorzystywaniem dużo liczniejszych funkcji poczty Googla, posługiwania Facebookiem , (...). Poznaliśmy z Haliną klucz jak uczyć seniorów aby było to skuteczne i efektywne. Jest jeszcze pole do działania i kontynuacji tego samokształcenia. Mamy materiał do przedyskutowania i działania.” **Jerzy**